

ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

Приет с ПМС № 240 от 24.09.1996 г.

Обн. ДВ. бр.84 от 4 Октомври 1996г., изм. ДВ. бр.100 от 31 Октомври 1997г., изм. ДВ. бр.14 от 18 Февруари 2000г., изм. ДВ. бр.48 от 13 Юни 2000г., изм. ДВ. бр.63 от 1 Август 2000г., изм. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г., изм. ДВ. бр.66 от 27 Юли 2001г., изм. ДВ. бр.31 от 4 Април 2003г., изм. ДВ. бр.41 от 18 Май 2004г., изм. ДВ. бр.75 от 12 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.78 от 26 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.62 от 31 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.45 от 13 Май 2008г., изм. ДВ. бр.71 от 12 Август 2008г., изм. ДВ. бр.95 от 4 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.62 от 4 Август 2009г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Предишен текст на ал. 1 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Правилникът определя условията, реда, отговорностите, правата и задълженията на държавните и общинските органи, специализираните служби, физическите и юридическите лица при прилагане на Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ).

Чл. 2. (1) (Предишен текст на чл. 3 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Опазването на земеделските земи от увреждане се подпомага и регулира от държавата чрез:

1. осигуряване на собствениците и ползвателите на земеделски земи с необходимата за това информация, описана в чл. 4, ал. 1 ЗОЗЗ;

2. предоставяне на данъчни и кредитни преференции при условия, определени в чл. 5, ал. 4 ЗОЗЗ;

3. ограничаване на дейности, водещи към увреждане на екологичните функции на почвената покривка в случаите, описани в чл. 4, ал. 4 ЗОЗЗ;

4. забрана на действия, увреждащи екологичните функции на почвената покривка (чл. 6 ЗОЗЗ).

(2) (Предишна ал. 2 на чл. 1, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Собствениците и ползвателите на земеделски земи, както и физическите и юридическите лица, собственици или ползватели на промишлени, строителни и други обекти, чиято дейност може да предизвиква увреждане на земеделските земи, са длъжни да осигуряват безпрепятствен достъп на територията си на упълномощени от Министерството на земеделието и храните длъжностни лица за извършване на измервания и вземане на почвени и растителни проби.

(3) (Предишна ал. 3 на чл. 1 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Държавни органи и юридически лица, които с бюджетни средства набират, съхраняват и поддържат информация, необходима за прилагане на закона, са длъжни да я предоставят на специализираните служби към МЗХ в 10-дневен срок от поискването ѝ. Предоставянето на информацията е безвъзмездно с изключение на действителните разходи, направени за създаване на копия от документацията.

Чл. 3. (Предишен чл. 2 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) (1) Промяната на предназначението на

земеделските земи се допуска по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени с този правилник.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Без промяна на предназначението на земеделските земи върху тях не може да се извършва строителство на обекти, несвързани с ползването на земеделските земи.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Включването на земеделски земи в границите на населените места и селищните образувания, определени с общи и подробни устройствени планове, се извършва с решение на комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ за промяна на предназначението им по реда на глава пета, раздел I и подлежат на одобряване по реда на Закона за устройство на територията (ЗУТ).

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

(5) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) За незастроените земеделски земи, включени в строителните граници на населените места, определени със застроителен и регулационен план (ЗРП) или с околоръстен полигон, одобрени до 1 юни 1973 г., не се извършват процедурите по реда на правилника. Промяна на функционалното предназначение и на регулационните отреждания за тези земи се извършва по реда на ЗУТ.

(6) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) За незастроените земеделски земи, включени в строителните граници на населените места, определени със застроителен и регулационен план или с околоръстен полигон, одобрени след 1 юни 1973 г., за които не са извършени процедурите или те не са приключени с решение на Комисията за земята по отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата (ЗООЗП), се провежда процедура за промяна на предназначението.

(7) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Доказването на обстоятелствата, посочени в ал. 5 и 6, се установява с надлежно приложен заверен препис от заповедта за одобряване на скица-копие от одобрения план или околоръстен полигон.

(8) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Исканията за извършване на строителство върху земеделски земи в промишлени зони се отправят до техническата служба при съответната община, която съвместно с представители на областната дирекция "Земеделие и гори" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи извършва проучване по искането и се произнася с писмено становище, представляващо неразделна част от преписката. Отреждането на терена се извършва по реда на ЗУТ след положително решение на комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ за промяна на предназначението на земята и заплащане на таксите по чл. 30 от Закона за опазване на земеделските земи.

(9) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Земи, изключени от границите на застроителните и регулационните планове, както и от границите на околоръстните полигони на населените места с решения на бившите изпълнителни комитети на областните, окръжните и общинските народни съвети в изпълнение на актове на Президиума на Народното събрание, на Държавния съвет или на Министерския съвет или по силата на административни актове, с които са одобрявани тези планове и полигони, се включват отново в границите им с решение на Комисията за земеделските земи по предложение на кмета на общината, към което е приложено решение на експертният съвет по устройство на територията на общината. За тези земи не се дължат такси по чл. 30 ЗОЗЗ.

(10) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Разпоредбите на Наредба № 2 за застрояване в земеделските земи (ДВ, бр. 48 от 1998 г.) не се прилагат за земеделски земи, попадащи в строителните граници на населените места, промишлените, курортните и вилните зони, които са определени с устройствени планове или с околоръстни полигони, както и за земеделски земи, които се ползват въз основа на актове на Президиума на Народното събрание,

на Държавния съвет или на Министерския съвет.

(11) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Включването на земеделски земи в границите на горския фонд се извършва със заповед на министъра на земеделието и храните въз основа на решение на Комисията за земеделските земи за промяна на тяхното предназначение.

(12) (Предишна ал. 6, доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Глава втора.

ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ ОТ УВРЕЖДАНЕ

Раздел I.

Осигуряване на информацията (Раздел I отм., предишен раздел II - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Официалната информация за продуктивните, технологичните, екологичните и икономическите качества на земеделските земи, в т. ч. и техните базисни цени, а също така и за потенциалните рискове от влошаване на тези качества поради ерозия, замърсяване, засоляване, вкисляване и заблацияване; опазването на почвената покривка и присъщите ѝ екологични функции от увреждане и задължителните ограничения при ползване на земеделските земи се осигурява на собствениците и ползвателите на земеделските земи от Изпълнителната агенция по почвените ресурси към министъра на земеделието и храните.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Информацията за пестициди, торове, промишлени или битови отпадъци, биологично активни и други вещества, които са регистрирани и одобрени за приложение, и санитарните норми за тяхната употреба, а също така и за вещества, забранени за прилагане, се осигурява от Националната служба за растителна защита, карантина и агрохимия към МЗХ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Информацията за качеството на водите за напояване, санитарните норми и максимално допустимите технологични норми за тяхната употреба, а също така и за водите, забранени за напояване на земеделските земи, се осигурява на собствениците и ползвателите на земите от МЗХ чрез доставчиците на вода въз основа на официални данни на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 5. (1) Продуктивните, технологичните и екологичните качества на земеделските земи се определят чрез пригодността им за:

1. отглеждане на основните селскостопански култури, определени чрез бонитетни балове;

2. произвеждане на продукция, незастрашена от замърсяване със:

а) тежки метали и металлоиди;

б) радионуклиди;

в) нефтопродукти и други органични замърсители;

3. различни видове напояване, изразена като:

а) непригодна;

б) пригодна само за капково напояване;

в) пригодна за дъждуване;

г) пригодна за всички видове напояване;

4. машинна обработка на почвата, изразена като:

а) непригодна;

б) пригодна само за минимални видове обработки;

в) пригодна за всякакви видове обработки, както и чрез съпротивление на почвата, като:

голямо (над 75 кг/см²);

средно (50 - 75 кг/см²);

слабо (до 50 кг/см²);

5. изграждане на локални санитарни системи (торища, лагуни, абсорбиращи площи и др.), изразена като:

а) непригодна;

б) пригодна с ограничения;

в) пригодна.

(2) Потенциалните рискове от увреждане на екологичните функции на почвената покривка се установяват според:

1. прогнозата за водна и ветрова ерозия, определена чрез комплексни показатели, отчитащи:

а) климатичните фактори (ерозионоопасност на валежите и ветровете);

б) податливостта на почвата;

в) релефните характеристики на парцелите;

г) характера на земеползване;

2. замърсяване на почвената покривка с тежки метали и металоиди, радионуклиди, нефтопродукти, други органични замърсители, промишлени и битови отпадъци до нива:

а) застрашаващи здравето на хората и животните;

б) увреждащи растежа на растенията;

в) водещи към замърсяване на подпочвените води;

3. засоляване на почвената покривка, влошаващо растежа на растенията и предизвикано от:

а) неправилно напояване или отводняване;

б) промишлена дейност;

4. окисляване на почвената покривка, влошаващо буферните ѝ характеристики и увреждащо растежа на растенията и предизвикано от:

а) промишлена дейност;

б) неправилно торене;

5. заблацияване на почвената покривка, предизвикано от неправилно напояване или отводняване.

(3) Препоръките за опазване на екологичните функции на почвената покривка включват:

1. алтернативни противоерозионни агротехнически и инженерно-технически мероприятия в зависимост от ерозионоопасността на земите и избраните култури;

2. подходящи култури и превантивни мелиоративни мероприятия в зависимост от физиологичните особености на растенията, характера и нивото на замърсяване;

3. подходящи култури в зависимост от поносимостта им към засоляване;

4. ориентировъчни норми за варуване на кисели почви;

5. агротехнически мероприятия, намаляващи рисковете от повърхностно преовлажняване на почвите.

(4) Задължителните ограничения на земеползване се налагат поради:

1. големия риск от бързо ерозиране, определен като забрана за отглеждане на:

а) окопни култури;

б) окопни култури и култури със слята повърхност;

в) култури, предвиждащи обработка на почвите;

2. риска от произвеждане на продукцията, неотговаряща на хигиенните норми, определен като забрана за:

- а) отглеждане на определени видове култури;
- б) използване на определени видове култури за консумация от хората.

(5) Икономическите качества на земеделските земи се определят чрез техните базисни цени по наредба, одобрена от Министерския съвет. Базисните цени на земеделските земи представляват нормативно установени и периодично обновявани от държавата парични равностойности за комплекс от качества на земеделската земя при използването ѝ по предназначение, посочени в предходните алинеи и диференцирани според:

1. средногодишните приходи и производствени разходи за културите и добивите;
2. транспортната достъпност на парцелите спрямо наличните пътища до най-близкото населено място;
3. реалната възможност за напояване;
4. местоположението на земята спрямо пазарите.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Картната, табличната и текстовата информация по предходните алинеи се създава и се актуализира въз основа на:

1. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2001 г.) базови, специални, актуализационни и експертни едромащабни почвени проучвания, аналитични изследвания и приложна интерпретация в мащаби, съобразени с характера на земеползването, извършвани от Изпълнителната агенция по почвените ресурси или чрез възлагане от специализирани научни организации и фирми;
2. тематична интерпретация на наличната информация;
3. методически разработки на специализирани научни организации и фирми.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Изпълнителната агенция по почвените ресурси към министъра на земеделието и храните изгражда и поддържа информационна система за земеделските почвени ресурси.

(2) Информационната система за земеделските почвени ресурси освен информация по чл. 5 поддържа специален регистър за:

1. физическите и юридическите лица, причинители на замърсяване;
2. ограничителни и препоръчителни режими на земеползване и предписания за отстраняване на нарушенията;
3. хумусни депа;
4. промишлени отпадъци, пригодни за рекултивация и подобряване на земеделските земи;
5. краткосрочни и дългосрочни програми за подобряване на продуктивните качества на земеделските земи и опазването им от ерозия, замърсяване, засоляване, вкисляване и заблацияване.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Министърът на земеделието и храните утвърждава условията и реда за:

1. разпространение и ползване на официалната информация, посочена в чл. 5;
2. изграждане и поддържане на информационната система за земеделските почвени ресурси.

Раздел II.

Права и задължения на собственици и ползватели на земеделските земи (Предишен раздел

III - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

Чл. 7. (1) Съгласно чл. 5, ал. 1 ЗОЗЗ собственикът свободно избира начина на ползване на земеделската земя, ако с това не променя нейното предназначение и не нанася вреди на собствената земя, земите на други собственици или на качеството на повърхностните и подпочвените води.

(2) Собствениците на земеделските земи имат право на свободно и безвъзмездно запознаване с информацията по чл. 5 за собствената земя и заплащат само действителни разходи при копиране на тази информация. Другите лица ползват тази информация при условия и по ред, определени в чл. 6, ал. 3.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Разходите за случаите, предвидени в чл. 8, ал. 2 и 5 ЗОЗЗ, се осигуряват от бюджета на Министерството на земеделието и храните.

(4) Изпълнението на условията по ал. 3 се удостоверява от съответните областни дирекции "Земеделие и гори".

Чл. 8. (1) Когато върху ползването на земеделската земя са наложени ограничения по чл. 9, собственикът, съответно ползвателят, е длъжен да ги спазва.

(2) Собствениците и ползвателите на земеделските земи носят отговорност за:

1. съответствието на произвежданата от тях растителна или животинска продукция от земеделската земя с хигиенните норми, утвърдени от Министерството на здравеопазването;

2. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) вредите, нанесени на земеделските земи, притежавани от другите собственици, установени от областните дирекции "Земеделие и гори" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Физическите и юридическите лица носят отговорност, ако от областната дирекция "Земеделие и гори" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи е установено, че те с действията си увреждат качеството или екологичните функции на земеделските земи.

Раздел III.

Права и задължения на специализираните държавни органи, прилагащи закона (Предишен раздел IV - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Министерството на земеделието и храните има право да налага задължителни ограничения при ползване на земеделските земи при установяване на:

1. увреждане на земеделски земи;

2. несъответствие на произвежданата растителна или животинска продукция с хигиенните норми;

3. влошаване на екологичните функции на почвената покривка и качеството на повърхностните и подпочвени води;

4. други случаи, предвидени със закона.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Задължителните ограничения при

ползване на земеделските земи по ал. 1 се налагат по предложение на областната дирекция "Земеделие и гори" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи, както и по предложение на съответните структурни звена на Министерството на здравеопазването, Министерството на околната среда и водите и на кмета на съответната община.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Налагането на предписания за ограничения при ползване на земеделските земи се извършва със заповед на министъра на земеделието и храните при условията и по реда, предвидени в правилника, а обжалването им се извършва по реда на Закона за административното производство.

Глава трета.

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОДУКТИВНИТЕ КАЧЕСТВА НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Съгласно чл. 8, ал. 2 ЗОЗЗ на възстановяване и подобряване със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните подлежат земеделски земи, за които по реда на чл. 5, ал. 2 от правилника е установено увреждане на екологичните функции на почвената покривка.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Възстановяването и подобряването на земеделските земи по ал. 1 се извършват въз основа на предварително разработени, съгласувани и одобрени технологии и проекти, които се утвърждават от експертен съвет на Министерството на земеделието и храните.

(3) Експертният съвет по ал. 2 утвърждава нормативи за пределни разходи за мероприятията и технологии.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Изпълнителите на технологиите и проектите, финансирани от бюджета на Министерството на земеделието и храните, се определят по реда на Закона за обществените поръчки.

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Физическите и юридическите лица - причинители на замърсяването или увреждането на земеделските земи, поемат разходите за дейностите по чл. 10.

(2) Причинителят на замърсяването или увреждането на земеделските земи се установява въз основа на информацията по чл. 5 след проверка на място и се определя с решение на Комисията за земеделските земи.

(3) Решението на Комисията за земеделските земи по ал. 2 подлежи на обжалване по реда, посочен в чл. 40, ал. 3 ЗОЗЗ.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Разходите за отстраняване на причините за неизпълнението на препоръките за опазване на почвената покривка и присъщите ѝ екологични функции и трайни екологични нарушения и замърсявания на почвената покривка вследствие от минали действия и бездействия на държавни органи и организации или когато причинителят на уврежданията не е установен, могат да бъдат осигурявани от бюджета на Министерството на земеделието и храните и/или от Националния фонд "Опазване на околната среда" по чл. 3, ал. 6 ЗООС.

Чл. 13. (1) Собствениците на земите, върху които са приложени проекти и технологии, посочени в чл. 7, ал. 1 ЗОЗЗ, са длъжни да спазват определените с тях изисквания и предписания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) При неспазване на изискванията и предписанията собствениците на земите възстановяват на бюджета на Министерството на земеделието и храните или на Националния фонд "Опазване на околната среда" вложените средства.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Контролът по спазването на препоръките, изискванията и предписанията на собствениците и ползвателите на земеделските земи се упражнява от областните дирекции "Земеделие и гори" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи и от общинските органи.

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Исканията за финансиране на разработки и за прилагане на одобрени от експертния съвет по чл. 10, ал. 2 проекти за подобряване на земеделските земи със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните се отправят от кмета на съответната община чрез областните дирекции "Земеделие и гори" до Комисията за земеделските земи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) В мотивираните искания по ал. 1 се доказва необходимостта от възстановяване или подобряване на предложените земи, както и необходимостта от ползването на средства.

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Комисията за земеделските земи разглежда предложенията за финансиране на разработки и одобрени проекти и се произнася с решение. Въз основа на решението на Комисията за земеделските земи министърът на земеделието и храните издава заповед за откриване на процедура за възлагане на обществена поръчка.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Съгласно чл. 10 ЗОЗЗ Министерството на земеделието и храните, съответно общината, може да предостави за срок, определен с договор, безвъзмездно право на ползване на физически и юридически лица, възстановили или подобрили със собствени средства държавни или общински земеделски земи, когато са:

1. замърсени с тежки метали и металоиди, радионуклиди, нефтопродукти, други органични замърсители, промишлени и битови отпадъци;

2. засолени от промишлена дейност или неправилно напояване или отводняване;

3. вкислени от промишлена дейност;

4. оврази, дерета, мочурища, силно ерозирани или силно каменисти почви и други терени, определени като некатегоризуема земеделска земя.

(2) Договорът по ал. 1 се сключва въз основа на проект за възстановяване или подобряване на земята, утвърден от експертния съвет по чл. 10, ал. 2 от правилника.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Изпълнението на договора за възстановяване или подобряване и ползване на държавни земеделски земи се контролира от съответната областна дирекция "Земеделие и гори" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи, а за

общински земеделски земи - от съответната общинска администрация.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) При установяване на нарушения договорът се прекратява едностранно от МЗХ, съответно от общината.

Глава четвърта.

РЕКУЛТИВАЦИЯ НА ЗЕМИ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА ХУМУСНИЯ ПЛАСТ

Чл. 17. (1) На рекултивация подлежат нарушените терени, посочени в чл. 11 ЗОЗЗ.

(2) Рекултивацията се извършва въз основа на одобрен проект, който е неразделна част от основния проект за обекта и се изготвя заедно с него.

(3) Терените за рекултивация се определят едновременно с площадката (трасето) на основния обект. Когато това не е направено, терените се определят по реда, посочен в тази глава.

Чл. 18. (1) Когато възникне необходимост за рекултивация на нарушен терен, се отправя искане за назначаване на комисия за определяне на размера и границите на терена.

(2) Комисията се назначава от:

1. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) кмета на общината - когато предлаганата за рекултивация земя е общинска собственост, собственост на физическо или юридическо лице и когато рекултивацията ще се извършва със средства от общинския бюджет;

2. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) министъра на земеделието и храните или негов заместник - когато предлаганата за рекултивация земя е държавна собственост и когато рекултивацията ще се извършва със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните.

Чл. 19. (1) Комисията, назначена от кмета на общината, се председателства от представител на общинската администрация.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Комисията, назначена от министъра на земеделието и храните или негов заместник, се председателства от:

1. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) специалист от съответната областна дирекция "Земеделие и гори" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи, когато теренът е с площ до 300 дка;

2. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) специалист от специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи, когато теренът е с площ над 300 дка.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) В състава на комисията по ал. 1 се включват: инвеститорът на обекта за държавни и общински нужди, собственикът на земята, упълномощен представител на кмета на общината и представители на специализираните контролни органи или регионални служби на Министерството на земеделието и храните, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на околната среда и водите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Когато комисията е назначена от министъра на земеделието и храните и размерът на земята е над 300 дка, в състава на комисията по ал. 1 задължително се включват и

представители на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 20. (1) (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато протоколът на комисията по чл. 18, ал. 2 е подписан с особено мнение от представител на дадено ведомство, той се съгласува писмено с това ведомство.

(2) Лицето, назначило комисията, одобрява протокола.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) При възникнали разногласия председателят на комисията внася протокола за предложения терен за рекултивация в Министерството на земеделието и храните за утвърждаване от министъра или от упълномощено от него лице.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) След като бъдат утвърдени размерът и границите на терена за рекултивация, физическото или юридическото лице, поискало назначаването на комисията, изготвя или възлага изготвянето на проект за рекултивация.

Чл. 21. (1) Рекултивацията на терени, отчуждени за държавни или общински нужди, се извършва от инвеститора на обекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Размерът и границите на земята, която ще се рекултивира, се определят по реда на чл. 17 и 18 или по реда на раздел I на глава пета.

(3) Разходите за рекултивация на нарушения терен в съответствие с одобрения проект се включват в генералната сметка и в сметната стойност на обекта.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) При експлоатация на обекти, за които се извършват периодични рекултивационни работи (рудници, кариери, линейни обекти), за рекултивация могат да се използват до 70 на сто от дължимата такса по чл. 30 ЗОЗЗ.

(5) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Областните дирекции "Земеделие и гори" контролират изпълнението на рекултивационните дейности по ал. 4.

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Проектът за рекултивация се съгласува със заинтересуваните ведомства, посочени в Наредбата за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт.

(2) Проектът за рекултивация се одобрява от:

1. инвеститора на обекта - когато се рекултивират терени, отчуждени за държавни и общински нужди, и стойността на рекултивацията е включена в сметната стойност на обекта;

2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., предишна т. 3, изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) министъра на земеделието и храните или негов заместник - когато рекултивираният терен е държавна собственост и когато рекултивацията се извършва със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните;

3. (предишна т. 2, изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) кметът на общината - в останалите случаи.

4. (отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

(3) Посоченият в ал. 1 и 2 ред не се прилага за обектите, за които има одобрен проект преди влизане в сила на ЗОЗЗ.

Чл. 23. (1) Извършената техническа рекултивация се приема от комисия, която се назначава от:

1. кмета на общината - когато рекултивираният терен е общинска собственост или е собственост на физически или юридически лица;

2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) министъра на земеделието и храните или негов

заместник - когато рекултивираният терен е държавна собственост или рекултивацията е извършена със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните.

(2) Комисията се председателства от:

1. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) специалист от областната дирекция "Земеделие и гори", когато земята е от общинския поземлен фонд или е от държавния поземлен фонд с площ до 100 дка;

2. (изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) специалист от специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи, когато земята е от държавния поземлен фонд с площ над 100 дка.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Съставът на комисията е същият, както е посочено в чл. 19, ал. 3 и с участието на представител на изпълнителя на техническата рекултивация.

Чл. 24. (1) Рекултивираната земя, предназначена за земеделско ползване, се категоризира по реда на Наредбата за категоризиране на земеделските земи при промяна на тяхното предназначение.

(2) Рекултивираната държавна земеделска земя се причислява към Държавния поземлен фонд, а рекултивираната общинска земеделска земя се причислява към поземления фонд на съответната община.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

(4) Земята, рекултивирана по реда на чл. 12, ал. 2 ЗОЗЗ, става собственост на инвеститора на обекта.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Не може да стане собственост на инвеститора рекултивираната земя, когато рекултивацията е извършена със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните или за сметка на държавната такса по чл. 30 ЗОЗЗ.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Спазването на изискванията за придобиване на собственост върху рекултивираната земя се установява от комисията за приемане на техническата рекултивация и се отразява в протокола на комисията. Протоколът на комисията се утвърждава от министъра на земеделието и храните, когато земята е отчуждена за държавни нужди, и от кмета на съответната община, когато земята е отчуждена за общински нужди.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Когато физическото или юридическото лице рекултивира със собствени средства държавни или общински нарушени терени и желае да ги ползва безвъзмездно като земеделски земи, то отправя мотивирано искане до МЗХ, съответно до съответната община.

(2) Договорът за ползването на земята се сключва по реда на чл. 15, а контролът се осъществява по реда на чл. 16 от правилника.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) В обяснителната записка към подробния устройствен план (ПУП) за площадката (трасето) на даден обект се определя от каква част от площадката (трасето) ще се отнеме хумусният пласт и на каква дълбочина следва да бъде отнет.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато хумусният пласт не може да бъде оползотворен непосредствено след отнемането му, в плана по ал. 1 се определя местоположението, границите и площта на площадката за хумусното депо. Срокът за ползване на земята за хумусно депо се определя с договор по реда на раздел VI "Временно ползване".

(3) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато хумусният пласт не може да бъде използван поради замърсяване или по други причини, удостоверени по съответния

ред, това се отразява в решенията на комисията и в ПУП и хумусният пласт не се отнема и не се използва за рекултивация.

Глава пета.

ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ ЗА НЕЗЕМЕДЕЛСКИ НУЖДИ

Раздел I.

Определяне и утвърждаване на площадки за строителство, трасета за линейни обекти и терени за включване в границите на населените места и селищните образувания и в границите на горския фонд (Загл. Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 27. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) За всеки обект, който се предлага да се изгради или разшири върху земеделска земя, се определя необходимата площадка или трасе освен за обекти, свързани с ползване на земеделските земи.

(2) По реда на ал. 1 се определят:

1. площадки за всички видове нови обекти, строителството на които не е започнало;

2. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) площадки за кариери и площадки за обслужване на руднични полета за добив на подземни богатства, площадки за изграждане на язовири, електроцентрали и други хидротехнически и енергийни обекти, площадки на жп гари, контейнерни терминали, летища, пристанища, депа за отпадъци и други площадки за третиране на отпадъци;

3. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) трасетата за:

а) автомагистрала, пътища, жп линии, плавателни, напоителни, отводнителни канали и други трасета на обекти на техническата инфраструктура, разположени върху повърхността на терена;

б) въздушни линейни обекти на техническата инфраструктура, като електропроводи, въжени линии, мрежи на телекомуникациите и надземните тръбопроводи, елемент на мрежи от техническата инфраструктура;

в) подземни линейни обекти на техническата инфраструктура, като водопроводи, канализационни колектори, топлопроводи, газопроводи, нефтопроводи и други продуктопроводи, подземни кабелни линии и други подземни проводи;

4. (отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

5. (доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) терени за създаване на нови зони за курортно и вилно строителство, както и разширение на индустриални, производствени и търговски обекти, болници, спортни игрища и паркове, включително гробищни паркове и площадки за третиране на отпадъци както и други терени за включване в границите на населените места и селищните образувания;

6. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) терени за включване в границите на горския фонд;

7. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) терени за включване в най-вътрешния пояс "Г" на санитарно-охранителни зони около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

8. терени за включване в охранителни и сервитутни зони, обекти и съоръжения, когато тези земи не могат да се ползват за производство на земеделска продукция.

(3) Площадките, трасетата и терените, посочени в ал. 2, се определят по този ред, когато

са разположени върху:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) земеделски земи извън границите на населените места и селищните образувания, определени с ПУП и извън границите на горския фонд;
(Точка 2 - отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)
2. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) неземеделски земи (оврази, дерета, сипеи и изоставени речища) в границите на селскостопанския фонд.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) Необходимата площадка или трасе за изграждане или разширяване на обекта върху земеделски земи се определя с проект за ПУП, който за крайпътните обекти съдържа и комуникационно-транспортен план на пътните връзки и разположението им.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Проектът за подробен устройствен план се изработва при спазване на изискванията за възлагане, нормативите за необходимата земя за застрояване и обема и съдържанието на ПУП, определени в ЗУТ.

(3) Едновременно с основната площадка или трасе за всеки обект се определят необходимите спомагателни и допълнителни площадки, комуникации, площадки за хумусни депа, терени за рекултивации, терени за временно ползване и други, свързани с изграждането на обекта.

(4) Трасетата на линейни обекти се определят по принцип успоредно на минимално допустимото разстояние от съществуващи линейни и други обекти и се съобразяват по възможност с имотните граници с оглед намаляване размера на необходимата площ за обекта и създаване на минимални затруднения при използването на земеделските земи.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) При определяне на трасета за пътища и жп линии се взема предвид само земята в обхвата на пътя съобразно изискванията на Закона за пътищата и на Закона за железопътния транспорт. Площадките за всички спомагателни и допълнителни обекти извън сервитута се определят, съгласуват и доказват отделно като самостоятелни обекти.

(6) За всеки обект, когато засягащата се земя е от първа до шеста категория, се определят най-малко две площадки или трасета.

(7) Една площадка или трасе независимо от категорията на земята може да бъде определена за добив на подземни богатства, водоползване, разширение на линейни и други обекти, както и когато се иска промяна на предназначението на земеделски земи на физически или юридически лица за собствени нужди.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) В обяснителната записка към проекта на ПУП се посочват:

1. наименованието на обекта/обектите и/или данни за предвижданата дейност;
2. (изм. - ДВ, бр. 75 от 2006 г., в сила от 12.09.2006 г.) местоположението на обекта - местност, землище на населеното място и неговата категория, община, област, отстояние от границите на общия и/или подробен устройствен план на населеното място, отстояние от републиканската пътна мрежа и от други най-близки съществуващи обекти;
3. размерът и границите на предлаганите площадки или трасета за основния обект и на предлаганите спомагателни и допълнителни площадки и трасета на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, свързана с обекта, пътни връзки, площадки за рекултивация (подобряване) и за хумусни депа за временно ползване;
4. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) за кариери (открити рудници) - размерът на проучените запаси, мощността на пласта, годишният добив (производство) и ежегодно необходимата площ;
5. за площите, предвидени с общите и подробните устройствени планове за включване в границите на населените места и селищните образувания, се описват мотивите за това;
6. при трасета за въздушни и подземни обекти - размерът на земеделската земя, която

може да се ползва при определени ограничения, видът и характерът на тези ограничения, ако такива се налагат;

7. при терени за включване в охранителни и сервитутни зони - видът и характерът на ограниченията, при които може да се ползва земеделската земя;

8. изрично частта, точните граници и размери на определената площадка или трасе, която засяга площи от горския фонд.

(2) Когато са описани две или повече площадки или трасета за обекта, се предлага мотивирано кой вариант да бъде утвърден като окончателен.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) За всеки обект се комплектува преписка, която съдържа:

1. предложение от лицата по чл. 18 и 19 ЗОЗЗ за утвърждаване на площадка или трасе за изграждане или разширение на обекта върху земеделска земя;

2. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) скица на имота (имотите) в координатна система "1970 г." в 2 екземпляра с нанесените граници на предложените площадки или трасета, заверени от общинската служба по земеделие и гори, съответно от службите по кадастър;

а) за площадки - в мащаб 1:500 до 1:5000 с координати на чупките;

б) за трасета - в подходящ мащаб, но не по-дребен от 1:10 000, с координати на чупките на оста на линейния обект;

3. в случаите, когато се засягат земи от горския фонд, се прилага становище от съответното държавно лесничейство;

4. (доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) удостоверение, поливна ли е земята, издадено от министъра на земеделието и храните или от упълномощено от него лице в 7-дневен срок;

5. акт за категорията на земята, издаден съгласно чл. 17, ал. 2 ЗОЗЗ и Наредбата за категоризиране на земеделските земи при промяна на тяхното предназначение;

6. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) решение или становище, издадено по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда - за случаите, когато такова се изисква;

7. проект за подробен устройствен план и обяснителна записка.

8. (отм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.)

(2) Когато е определена площадка или трасе за нуждите на физическо или юридическо лице, се прилага и копие от документа за собственост или за право на строеж върху земята. Когато имотът е съсобствен, се прилага и нотариално заверена декларация за съгласие за исканата промяна от съсобствениците.

(3) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Определянето на площадка или трасе за нуждите на физическо или юридическо лице върху земи от държавния поземлен фонд или общинския поземлен фонд се извършва след предварително писмено съгласие на министъра на земеделието и храните или решение на общинския съвет.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Към определената с проекта за ПУП площадка за разширение на съществуващ обект се прилага копие от документ за собственост на съществуващия терен, съответно документ, с който е предоставена, отчуждена или е променено предназначението на земята за съществуващия обект, и скица - кадастрален план (карта) на изпълненото строителство.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Когато за обекта са предложени две или повече площадки или трасета, се прилага сравнителна таблица, в която се посочват площта, качеството, поливността, начинът на трайно ползване и собствеността на засегнатите земеделски земи.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) Предложението за утвърждаване на площадка или трасе за изграждане или разширение на обекти върху земеделски земи се прави до комисиите по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ от:

1. физическото или юридическото лице - за извършване на строителство върху собствена земя; когато земята е съсобствена или наследствена, се прилага нотариално заверена декларация за съгласие за исканата промяна от съсобствениците (наследниците);

2. (доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) кмета на общината - за обекти за общински нужди, разположени на територията на съответната община или за включване на земеделски земи в границите на урбанизираните територии (населените места и селищните образувания);

3. областния управител - за обекти за държавни нужди, разположени на територията на съответната област;

4. министъра на регионалното развитие и благоустройството - за обекти за държавни нужди, разположени на територията на повече от една област.

(2) В предложението за обекти за държавни и общински нужди се посочват: размерът и местонахождението на възможните площадки, от които най-малко една да бъде върху слабопродуктивна или непригодна за земеделско ползване земя от шеста до десета категория. Посочват се също собствеността и културният вид на земята.

(3) Към предложението за експлоатация на регистрирани находища на подземни богатства се прилага извлечение от протокол на МОСВ за утвърдените запаси на конкретния обект или от доклада за хидрогеоложките проучвания.

(4) В предложението за включването на земеделски земи в горския фонд се изясняват целите, за които ще се използват, размерът и границите им, начинът на възмездяване или замяна с други равностойни земи от горския фонд. В случаите на замяна с равностойни земи от горския фонд към преписката се прилагат мащаб на скица на земите с нанесени точни граници, както и характеристика на площите, заверени от съответното държавно лесничество.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ обсъжда предложението за всеки обект и в едномесечен срок от подаването на писменото искане, ако е оформено и комплектувано съгласно изискванията, утвърждава с решение необходимата площадка или трасе за изграждане на обекта или за включване на земеделски земи в границите на урбанизираните територии. Ако искането не е оформено и комплектувано, то се връща на предложителя със съответните указания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Когато обектът е за държавни или общински нужди и се засяга поливна площ или земя от първа до четвърта категория с площ над 100 дка, Комисията за земеделските земи обсъжда предложението и предлага проект на решение, който се внася в Министерския съвет от министъра на земеделието и храните. С решението на Министерския съвет се разрешава проектирането и изграждането на обекта съгласно чл. 23 ЗОЗЗ.

(3) Комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ не утвърждава площадка или трасе за проектиране на обекта, когато:

1. съществува възможност обектът да се изгради върху друга земя в землището на същото населено място, която е по-слабо продуктивна или негодна за земеделско ползване, с изключение на случаите по чл. 28, ал. 7;

2. обектът или предвижданата дейност ще има отрицателно въздействие върху околната среда, установено по съответния ред от МОСВ;

3. предлаганата площадка или трасе не е съобразена с хигиенни и строителни изисквания или с наложени ограничения по други закони;

4. площадките за крайпътни обекти са разположени в сервитута на пътища от

републиканската пътна мрежа; в сервитута се допуска изграждането само на пътни връзки до обектите.

(4) Когато при обсъждането на предложението за даден обект възникнат въпроси за доизясняване, комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ може да отложи разглеждането му и да възложи допълнително проучване.

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) За определяне на необходимата земя за отстраняване на последиците от природни бедствия и производствени аварии Комисията за земеделските земи постановява решение по предложение на председателя на Постоянната комисия за защита на населението при бедствия и аварии към Министерския съвет. В този случай не се провеждат процедурите по тази глава и не се дължи такса по чл. 30 ЗОЗЗ. Отстраняването на последиците може да започне незабавно.

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) За рудниците и кариерите се изработват проекти за експлоатация и за рекултивация.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Размерът на необходимата земя за застрояване за всеки обект се определя в съответствие с утвърдените нормативи за застрояване.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Подробният устройствен план за утвърдената площадка или трасе или утвърден терен за включване в границите на урбанизираните територии се внася от собственика на земята или от инвеститора на обекта за приемане от експертните съвети по чл. 3, 4 и 5 ЗУТ и за одобряване по реда на чл. 129 ЗУТ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Проектите за експлоатация и рекултивация на рудници и кариери се приемат от експертен съвет на заинтересуваното ведомство.

Чл. 36. (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Раздел II.

Промяна на предназначението на земеделски земи в строителните граници на населените места или селищните образувания (Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 37. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) За земеделски земи (застроени и незастроени), включени в строителните граници на населените места и в други селищни образувания, определени със застроителен и регулационен план или с околоръстен полигон, одобрени до влизането в сила на отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата от 1973 г., не се извършват процедурите по реда на ЗОЗЗ и този правилник. Промяна на функционалното предназначение и на регулационните отреждания за тези земи се извършва по реда на ЗУТ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) За незастроени и застроени земеделски земи, включени в строителните граници на населените места и селищните образувания, определени със застроителен и регулационен план или с околоръстен полигон, одобрени по отменения Закон за териториално и селищно устройство след 1 юли 1973 г., за които не са извършени процедурите или те не са приключени с решение на Комисията за земята по отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата от 1996 г., комисиите по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ без провеждане на процедура по определяне и утвърждаване на площадка постановява решение за промяна на предназначението на земята. В тези случаи се заплаща единичният размер на таксата по чл. 30 ЗОЗЗ.

(3) Доказването на обстоятелствата по ал. 2 се извършва с приложен заверен препис от

заповедта за одобряване на плана и скица-копие от одобрения план или околоръстен полигон.

(4) За земите по ал. 2, както и за тези по чл. 3, ал. 3 собственикът на земеделската земя изготвя мотивирано предложение за промяна на нейното предназначение до комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ, към което се прилагат:

1. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) копие от решението на комисиите по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ и извадка от картния материал към него - за земите по чл. 3, ал. 3, или посочените документи в ал. 3 - за земите по ал. 2;

2. копие от документа за собственост върху земята;

3. скица на имота от кадастрален план или кадастрална карта, заверена от техническата служба на общината, съответно от службата по кадастър - в 2 екземпляра;

4. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) влязъл в сила подробен устройствен план за имотите, включени в урбанизираните територии, определени със ЗРП, устройствен план или околоръстен полигон;

5. акт за категория на земята, издаден от областната дирекция "Земеделие и гори";

6. удостоверение поливна ли е земята;

7. решение по ОВОС, когато е необходимо такова.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Таксата по чл. 30, ал. 1 ЗОЗЗ при прилагане на предходните алинеи се определя служебно от Министерството на земеделието и храните, съответно от областната дирекция "Земеделие и гори".

Чл. 38. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) Земи, изключени от границите на ЗРП, както и от границите на околоръстните полигони на населените места и на други селищни образувания с решения на бившите изпълнителни комитети на областните, окръжните и общинските народни съвети в изпълнение на актове на Президиума на Народното събрание, на Държавния съвет или на Министерския съвет или по силата на административни актове, с които са одобрявани тези планове или околоръстните полигони, се включват отново в границите им с решение на Комисията за земеделските земи въз основа на ПУП, приет от съответния експертен съвет по устройство на територията. За тези земи не се дължат такси по чл. 30 ЗОЗЗ и не се провежда процедура по определяне на площадка.

(2) За земите по ал. 1 кметът на общината изготвя мотивирано предложение до Комисията за земеделските земи, към което се прилагат:

1. предложение на собственици на земя за включването на имоти в строителните граници на населеното място или селищното образувание;

2. копие от стария план, от което да се вижда, че предлаганите земи са били в строителните граници, и актът за одобряването му;

3. копие от действащия план, с който са изключени тези земи, и копие от документа за изключването им;

4. документи за собственост на имотите и скици към тях;

5. подробен устройствен план;

6. решение на съответния експертен съвет по устройство на територията.

Чл. 39. (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Раздел III.

Промяна на предназначението на земеделски земи за собствени неземеделски нужди (Предишен раздел II, загл. изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) При наличие на влязъл в сила подробен устройствен план за обекта физическото или юридическото лице - собственик на земята, може да внесе предложение за промяна на предназначението на земята, когато обектът се изгражда за собствени нужди.

(2) Лицата по ал. 1 изготвят мотивирано предложение до комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ, към което се прилагат:

1. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) копие от влезлия в сила ПУП - в 2 екземпляра;

2. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) за рудници (кариери) - проекти за експлоатация и рекултивация;

3. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) за линейни обекти - копие от влезлия в сила подробен устройствен (парцеларен) план с координати на чупките на обекта в 2 екземпляра.

(3) Когато земята е собственост на физическо или юридическо лице и върху нея е утвърдена площадка или трасе за изграждане на обект в случаите по чл. 18 ЗОЗЗ, лицето, изграждащо обекта, или инвеститорът може да поиска промяна на предназначението на земеделската земя след като придобие собственост или право на строеж върху нея.

(4) Когато земята е в държавния поземлен фонд или в общинския поземлен фонд и върху нея е утвърдена площадка или трасе за изграждане на обект от физическо или юридическо лице (инвеститор), извън случаите по чл. 19 ЗОЗЗ, то е длъжно да придобие право на собственост или право на строеж върху земята преди промяната на нейното предназначение по реда на ал. 1 и 2.

(5) По реда на ал. 1 и 2 се прави предложение от инвеститора на обекта за промяна на предназначението на общински земи за общински нужди и на държавни земи за държавни нужди.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) Комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ обсъжда предложението и в 14-дневен срок от датата на внасянето му се произнася с решение.

(2) Промяната на предназначението на земеделската земя може да бъде разрешена на етапи в съответствие с искането на собственика на земята или на инвеститора.

(3) В решението на комисията се посочват размерът на таксата, която следва да се заплати по чл. 30 ЗОЗЗ за цялата площ или за съответния етап, както и други задължения, произтичащи от разпоредбите на ЗОЗЗ и този правилник.

(4) Решението за промяна на предназначението на земята влиза в сила след като бъде заплатена дължимата такса за обекта.

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) В 7-дневен срок от влизането в сила на решението за промяна на предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди съответната комисия изпраща препис от него на службата по кадастъра по местонахождението на имота за нанасяне в кадастъра. Когато с решението за промяна на предназначението на част от поземления имот се образуват нови имоти съгласно чл. 26, ал. 3 от Закона за кадастъра и имотния регистър, службата по кадастъра дава идентификатор на новообразуваните поземлени имоти.

(2) След нанасянето в кадастъра по ал. 1 по искане на собственика границите на поземления имот се означават на място с трайни знаци въз основа на кадастралните данни от съответната служба по кадастъра по местонахождението на имота.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Разрешение за строеж върху собствена земя се издава на физическо или юридическо лице само след като има влязло в сила решение на комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ за промяна на предназначението на земеделската земя, след трасиране на границите по реда на чл. 42, ал. 2 и след като се отнеме и съхрани или оползотвори хумусният пласт съгласно чл. 14 и 15 ЗОЗЗ.

Раздел IV.

Промяна на предназначението на земеделски земи - собственост на физически или юридически лица, за държавни и общински нужди (Предишен раздел III, загл. изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) При наличие на влязъл в сила подробен устройствен план за обекти за държавни нужди или за общински нужди, разположени върху земеделска земя - собственост на физически или юридически лица, а за рудници и кариери - и приет цялостен проект за добив и проект за рекултивация, се внася мотивирано предложение до комисията по чл. 17, ал. 1, т. 2 ЗОЗЗ за промяна на предназначението на необходимата земя.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Предложението се внася в срок до една година след утвърждаване на площадката или трасето на обекта от лицата или органите по чл. 31, ал. 1, т. 2, 3 и 4.

(3) Когато обектът се изгражда на етапи, в посочения срок се внася предложение за промяна на предназначението на необходимата земя за изграждане на първия етап.

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Едногодишният срок по ал. 2 не се отнася за утвърдени трасета на автомагистрала, пътища от I, II и III клас, жп линии, електропроводи, газопроводи, нефтопроводи и за утвърдени площадки за рудници, електроцентрали, депа за твърди битови отпадъци за градове с над 100 000 жители и други промишлени обекти с национално значение.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Към предложението се прилагат документите, определени в чл. 40, ал. 2.

Чл. 45. (1) Комисията за земеделските земи обсъжда предложението и се произнася с решение.

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) В решението на комисията се посочва размерът на таксата, която следва да се заплати по чл. 30 ЗОЗЗ за цялата площ на обекта или за съответния етап. Решението за промяна на предназначението на земята влиза в сила след като бъде заплатена дължимата такса за обекта.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Влязлото в сила решение за промяна на предназначението на земеделската земя - собственост на юридически и физически лица, необходима за публични държавни нужди или публични общински нужди, е основание за започване на процедура за отчуждаване на тези земи.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Когато площадката (трасето) на обекта засяга земеделски земи и земи от горския фонд, Комисията за земеделските земи се произнася с решение само след като земите от горския фонд са предоставени по реда на Закона за горите.

Чл. 46. (1) Отчуждаването на земеделски земи за изграждане на обекти, представляващи публична държавна собственост, се извършва по реда на глава трета от Закона за държавната собственост, а за изграждане на обекти, представляващи публична общинска собственост - по реда на глава трета от Закона за общинската собственост.

(2) Процедурата по отчуждаване следва да започне в срок до една година от влизането в сила на решението за промяна на предназначението на земята.

(3) Когато отчуждаването се извършва на етапи, в посочения срок следва да започне отчуждаването на земята, необходима за първия етап.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато отчуждаването на земи се извършва на етапи поради характера на изграждания обект, собствениците на земите ги ползват по тяхното

първоначално предназначение без право за изграждане на обекти и влягане на инвестиции с дълготраен характер. При неспазване на тези ограничения собствениците не се обезщетяват за извършените подобрения и премахват изградените сгради и съоръжения за своя сметка.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

Чл. 47. (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

Чл. 48. (1) (Отм., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) В 7-дневен срок от влизането в сила на решението по чл. 45, ал. 1 Комисията за земеделските земи извършва процедурите по чл. 42, ал. 1.

(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2009 г.) В случаите по чл. 19 ЗОЗЗ за реализиране на проекти от общините, свързани с изграждане на инфраструктурни и други обекти и съоръжения - публична общинска собственост, със съгласие на министъра на земеделието и храните се допуска промяна на предназначението на земи от държавния поземлен фонд.

(4) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2009 г.) Влязлото в сила решение на комисията по чл. 17, ал. 1, т. 2 ЗОЗЗ се изпраща в 7-дневен срок на областния управител по местонахождение на държавния имот за провеждане на процедура за предоставяне на имота по реда на чл. 21, ал. 5 от Закона за общинската собственост на общината.

(5) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2009 г.) Отменителното решение на комисията по чл. 17, ал. 1, т. 2 ЗОЗЗ в случаите на неспазване на срока за започване на строителството се изпраща на областния управител.

(6) (Нова - ДВ, бр. 62 от 2009 г.) Въз основа на решението по ал. 5 областният управител предприема действия по административен или съдебен ред за отмяна на актовете и разваляне на сделката за прехвърляне. Влезлите в сила отменителни актове са основание за обратното причисляване на имота към държавния поземлен фонд без тежести.

Чл. 49. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Разрешение за строеж на обект, представляващ публична държавна нужда или публична общинска нужда, се издава само след като има влязло в сила решение на Комисията за земеделските земи за промяна на предназначението на земята, земята е отчуждена, собственикът е обезщетен и хумусният пласт е отнет и са изпълнени задълженията, произтичащи от разпоредбите на чл. 26 ЗОЗЗ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Разрешения за строеж се издават от органите по чл. 148, ал. 2 и 3 ЗУТ.

Раздел V.

Промяна на предназначението на земеделска земя, върху която е извършено строителство (Предишен раздел IV, загл. изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 50. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Физически и юридически лица-собственици на сгради и съоръжения, строителството на които е започнало или завършено върху земеделска земя след 1 юли 1973 г., без да са извършени процедурите по отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата, съответно по Закона за опазване на земеделските земи, са длъжни да внесат мотивирано предложение в Комисията за земеделските земи за промяна на предназначението на застроената земя и на прилежащите площи за функционирането на обекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) В предложението се изясняват видът на обекта, обемът и характерът на извършената дейност, местоположението, границите и размерът на исканата площ.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 за обекта не се определя и не се утвърждава площадка (teren) за проектиране.

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Разпоредбите на този раздел не се прилагат по отношение на сградите и съоръженията, изградени от трудовокооперативните земеделски стопанства, земеделските кооперации и организациите, прекратени по реда на § 12 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

(5) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато сградите и съоръженията са изградени върху земеделски земи извън строителните граници на населени места или селищни образувания, определени със застроителен и регулационен план или околоръстен полигон преди влизането в сила на отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата от 1973 г., се счита, че предназначението на земята е променено и процедурата за промяна на предназначението по реда на ЗОЗЗ и на този правилник не се провежда. Собствеността върху земята се придобива по реда на чл. 53.

Чл. 51. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) За обекта се комплектува преписка, към която се прилагат:

1. документ за собственост на изградените сгради и съоръжения;
2. (доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) документ за собственост на земята и актуална скица на имота, когато собственикът на сградите е собственик на земята;
3. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) влязъл в сила ПУП, с който се запазват изградените сгради и съоръжения, изработен съгласно изискванията на ЗУТ;
4. удостоверение поливна ли е застроената земя;
5. акт за категорията на земята преди извършване на строителството, издаден по реда на Наредбата за категоризиране на земеделските земи при промяна на тяхното предназначение.

6. (нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) доказателства за търпимост на строежа по смисъла на § 16, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на ЗУТ или за започнало производство по изследване на възможностите за узаконяване по § 183, ал. 3 или § 184 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗУТ (ДВ, бр. 65 от 2003 г.);

7. (нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) удостоверение на общинската служба по земеделие и гори за постановеното решение за застроената земя относно признато право на собственост, отказ или възстановена собственост, както и удостоверение за висящо дело по спор за правото на собственост или на друго правно основание; удостоверение не се изисква, когато строителството е извършено върху собствена земя;

8. (нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) доказателства за обстоятелствата по чл. 225, ал. 5 ЗУТ;

9. (нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) копие от съставения акт за нарушение на ЗОЗЗ.

(Предишни ал. 2 - 4, отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Собственикът на изградените сгради и съоръжения изготвя докладна записка до Комисията за земеделските земи, към която се прилагат документите и становищата, посочени в ал. 1. Комплектуваната преписка се внася чрез съответната областна дирекция "Земеделие и гори" и специализираното звено в Министерството на земеделието и храните по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи в Комисията за земеделските земи след проверка и заверка на приложените документи.

(3) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) В случаите по чл. 50, ал. 5 собственикът на изградените сгради и съоръжения изготвя искане до министъра на земеделието и храните, към което се прилагат документите и становищата, посочени в ал. 1, т. 1, 3, 6, 7 и 8, както и оценките по чл. 53.

Чл. 52. (1) Комисията за земеделските земи обсъжда предложението и се произнася с решение.

(2) Собственикът на сградите и съоръженията заплаща таксата по чл. 30 ЗОЗЗ съгласно § 2, ал. 2 от допълнителните разпоредби на закона и санкция по глава девета от закона.

(3) Разпоредбите на ал. 2 не се отнасят за земеделски земи, чието предназначение е променено преди влизането в сила на ЗОЗЗ с актове на Министерския съвет във връзка с националната сигурност и отбраната на страната в съответствие с чл. 24, ал. 3 ЗСПЗЗ.

Чл. 53. (1) Земеделската земя, върху която е извършено строителство преди влизането в сила на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, без да е отчуждена, предоставена или да е променено предназначението по установения ред, е държавна собственост.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Собственикът на сградите и съоръженията придобива собственост върху земята, на която е извършено строителство, чрез замяна с равностойна земя или чрез заплащане на стойността ѝ по оценка, приета от МЗХ.

(3) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 45 от 2008 г.) Собственикът на сгради и съоръжения, изградени при спазване изискванията на отменения ЗООЗП, може да придобие правото на собственост върху застроените и прилежащите държавни земи по реда на ал. 2. Когато за земи, разположени в бившите стопански дворове на прекратените селскостопански организации по § 12 от преходните и заключителните разпоредби на ЗСПЗЗ, има одобрен парцеларен план или план на новообразуваните имоти, не се изисква представянето на план по чл. 51, ал. 1, т. 3. За обекта се комплектува преписка, към която се прилагат документите по чл. 51, ал. 3.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 75 от 2006 г., в сила от 12.09.2006 г., изм. - ДВ, бр. 78 от 2006 г.) Застроената земя, чието предназначение се променя, включително когато е разположена извън границите на урбанизирана територия (населено място или селищно образувание), се оценява по реда на чл. 90 от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост.

(5) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 75 от 2006 г., в сила от 12.09.2006 г.) Предложената за замяна земеделска земя се оценява по наредбата по чл. 36, ал. 2 ЗСПЗЗ. Замяната се извършва по парична равностойност.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 41 от 2004 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Заменената земеделска земя се включва в държавния поземлен фонд или стойността на земята се заплаща в бюджета на Министерството на земеделието и храните след одобряване на оценките по ал. 3 и 4 от МЗХ и сключване на договор с министъра за замяна или за покупко-продажба.

Чл. 54. (1) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) Когато земята е застроена след влизането в сила на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, без да е променено предназначението ѝ по установения ред, задължително се изяснява и доказва нейната собственост. В този случай се прилага становище на общинската служба по земеделие и гори, в което се изяснява на какъв етап е възстановяването на собствеността върху земята в землището и какво решение е постановено за застроената земя-признато право на собственост, отказ или възстановяване на собствеността.

(2) Собственикът на изградените сгради и съоръжения следва да придобие собственост върху земята чрез закупуване или замяна, след което предлага промяна на нейното предназначение.

(3) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

(4) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) В 7-дневен срок от влизането в сила на решението по чл. 52, ал. 1 Комисията за земеделските земи извършва процедурите по чл. 42, ал. 1.

Раздел VI.

Временно ползване (Предишен раздел V - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 56. (1) При изграждане на обекти - публична собственост на държавата или общините, е възможно ползването на земя за определен срок извън площадката (трасето) на обекта.

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) По реда на ал. 1 се ползват земи, които са необходими временно при изграждането на подземни и въздушни линейни обекти.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) По реда на ал. 1 може да се ползва земя, необходима за геоложки и други проучвания.

Чл. 57. (1) За ползването на земята се сключва договор между инвеститора на обекта и собственика на земята.

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) При невъзстановена собственост върху земеделската земя договорът се сключва с кмета на съответната община.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Договорът се сключва при наличието на утвърдена площадка (трасе, терен) за обекта с решение на комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) В договора между страните се определят условията и срокът за ползване на земята, размерът на наема, нанесените щети и пропуснатите ползи, начинът на заплащането им и съответните неустойки.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Договорът не може да се сключи за повече от 5 години.

Чл. 58. (1) Инвеститорът на всеки обект и длъжен да върне ползваната временно земя след изтичане на срока по договора в първоначалния ѝ вид или във вид, годен за земеделско ползване.

(2) Привеждането на земята в този вид се извършва от инвеститора на обекта за негова сметка в рамките на срока по договора.

(3) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато по време на ползването на земята възникне необходимост от изграждане на сгради и/или съоръжения с постоянен характер, инвеститорът на обекта е длъжен в рамките на срока по договора да предложи промяна на предназначението на необходимата земя.

Чл. 59. (1) Когато инвеститорът на обекта не върне земята след изтичането на разрешенния срок за ползване, той се санкционира съгласно чл. 41, ал. 1, т. 6 ЗОЗЗ и му се определя срок за възстановяване и връщане на земята.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато земята е застроена и не може да се ползва за земеделски нужди, инвеститорът на обекта се санкционира съгласно чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗОЗЗ. Той е длъжен да предложи промяна на предназначението на земята по реда на раздел V "Промяна на предназначението на земеделска земя, върху която е извършено строителство" от тази глава, като заплаща таксата по чл. 30 ЗОЗЗ в двоен размер независимо от всички други дължими обезщетения на собственика на земята.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато земята е с нарушен почвен профил, но не е застроена, освен санкциите по чл. 41 ЗОЗЗ инвеститорът на обекта е длъжен да възстанови земята в първоначалния ѝ вид.

Чл. 59а. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) При изграждане на обекти от юридически и физически лица за собствени нужди се допуска ползване на земя извън площадката или трасето на обекта за не повече от 5 години.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) За разполагане на преместваеми обекти, които не са трайно свързани с терена, както и за други нужди без застрояване се допуска ползване на земя от физически и юридически лица за не повече от 5 години.

(3) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Когато земеделската земя не е собствена, условията за временно ползване се уреждат с договор между лицата по ал. 1 и 2 и собственика на земята.

Чл. 59б. (Нов - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) (1) В случаите по чл. 56, ал. 1 и 3 и чл. 59а временното ползване на земеделската земя се разрешава с решение на Комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ.

(2) За всеки обект се комплектува преписка, която съдържа:

1. предложение от собственика на земята или от инвеститора;

2. копие от документа за собственост или изрично писмено съгласие от собственика на поземления имот;

3. скица на имота (имотите) в два екземпляра в М 1:500 до 1:5000 с нанесените граници на предложените площадки, заверена от общинската служба по земеделие и гори, съответно от Агенцията по кадастъра;

4. становище от съответната регионална инспекция по околна среда и води;

5. подробен устройствен план или ситуационна скица за разполагане на временния обект.

Глава шеста.

ТАКСИ ПРИ ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКА ЗЕМЯ

Чл. 60. (1) При промяна на предназначението на земеделски земи се заплаща държавна такса съгласно чл. 30 ЗОЗЗ.

(2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Не се заплаща такса за промяна на предназначението на земята в случаите, определени в чл. 30, ал. 2 ЗОЗЗ.

(3) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Такси се заплащат и за разглеждане на предложенията от комисиите по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ за издадени документи, извършени проучвания, експертизи и услуги при промяна на предназначението на земеделските земи.

Чл. 61. (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 62. (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 63. (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Глава седма.

ОТМЕНЯНЕ И ИЗМЕНЯНЕ НА РЕШЕНИЯ

Чл. 64. (1) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Комисията по чл. 17,

ал. 1 ЗОЗЗ отменя решения за утвърждаване на окончателна площадка (трасе, терен) за проектиране на обекти, когато след изтичане на една година от влизането в сила на решението не е внесено предложение за промяна на предназначението на земята. Когато обектът се изгражда на етапи, решението се отменя, ако в посочения срок не е поискана промяна на предназначението на земята за изграждане на първия етап. Посоченият едногодишен срок не се отнася за утвърдени трасета на автомагистрали, пътища от I, II и III клас, жп линии, електропроводи, газопроводи, нефтопроводи и за утвърдени площадки за рудници, електроцентрали, депа за твърди битови отпадъци на градове с над 100 000 жители и други промишлени обекти с национално значение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ отменя или изменя решения за промяна на предназначението на земята в случаите, посочени в чл. 35 ЗОЗЗ.

(3) Решенията по ал. 1 и 2 могат да бъдат отменени или изменени в съответствие с чл. 36 ЗОЗЗ и когато се установи, че при издаването им е допусната очевидна фактическа грешка или са настъпили промени в обстоятелствата, при които са били издадени.

Чл. 65. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Предложения за отменяне или изменение на решението на комисиите по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ могат да правят министри, ръководители на ведомства, областни управители, кметове на общини, инвеститори на обекти за държавни или общински нужди, физически и юридически лица - собственици на земи, както и други организации и лица.

(2) Когато предложението за отменяне или изменение на решение за държавни или общински нужди не е направено от инвеститора на обекта, задължително се взема неговото писмено становище.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Когато предложението за отменяне или изменение на решение за нуждите на юридическо или физическо лице не е направено от собственика на земята или от носителя на ограничено вещно право, задължително се взема неговото писмено становище.

Чл. 66. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) В случаите, когато комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ отменя, изменя решенията си или оставя без уважение предложенията за отменяне или изменение на решение, тя се произнася с ново решение.

(2) Предложенията за отменяне или изменение се разглеждат и решават в едномесечен срок от постъпването им.

(3) Новото решение, съответно отказът за това, се съобщава на заинтересуваните лица и подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

Чл. 67. (1) При отменяне на решение за промяна на предназначението на земята заплатената държавна такса по чл. 30 ЗОЗЗ се възстановява на инвеститора на обекти за държавни или общински нужди или на физическото или юридическото лице - собственик на земята, при обекти за собствени нужди.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) При отменяне на решение за промяна на предназначението на земеделски земи за държавни и общински нужди държавата или общината заплаща на собственика на земята обезщетение за причинени вреди и пропуснати ползи.

Чл. 67а. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2004 г.) Когато след промяна на предназначението на земята се иска разширение върху допълнителна площ, собственикът на земята е длъжен да внесе предложение в комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ. В този случай, без да се провежда процедура за утвърждаване на площадка или трасе, се комплектува преписка, която съдържа влязъл в сила ПУП.

(2) Когато след промяна на предназначението се иска разширение върху допълнителна площ на съществуващия обект за държавни или общински нужди, инвеститорът на обекта е длъжен да внесе предложение в Комисията за земеделските земи. В тези случаи се провежда процедурата за утвърждаване на площадка или трасе по реда на глава пета.

(3) Когато преди изтичането на сроковете за започване на строителството по чл. 35, т. 3 и 4 ЗОЗЗ се иска изменение на функционалното предназначение на обекта, се провеждат процедурите по глава пета. В този случай комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ изменя решението си и определя размера на таксата по чл. 30 ЗОЗЗ за обекта съобразно функционалното му предназначение. Разликата между внесената и новата такса се заплаща от вносителя или му се възстановява.

(4) Когато предложението по ал. 1 - 3 не бъде направено и строителството на обекта е започнало, се счита, че е извършено нарушение и се прилагат разпоредбите на § 2 от допълнителните разпоредби на ЗОЗЗ и на раздел V от глава пета на този правилник.

(5) Когато с ПУП, приет от експертен съвет по чл. 3, ал. 2, чл. 4, ал. 2 или чл. 5, ал. 4 ЗУТ, се изменят очертанията на площадката в границите на имота (имотите), без да се променят функционалното предназначение на обекта и размерът на площта на земята, чието предназначение е променено за неземеделски нужди, не се провеждат процедурите по ЗОЗЗ и този правилник. Собственикът на земята представя измененията на подробния устройствен план на комисията по чл. 17, ал. 1 ЗОЗЗ и уведомява службата по кадастъра за извършване на дейностите по чл. 42.

Глава осма.

ОРГАНИ ПО ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКА ЗЕМЯ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 66 ОТ 2001 Г.)

Чл. 67б. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Промяна на предназначението на земеделските земи за неземеделски нужди се разрешава в зависимост от продуктивните качества на земята и целите на промяната от:

1. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) комисии към областните дирекции "Земеделие и гори" на Министерството на земеделието и храните - когато земята е собственост на физически и юридически лица и исканата площ е до 50 дка в землищата на населените места на територията на съответната област;

2. Комисията за земеделските земи - за случаите, когато:

а) земята е над 50 дка;

б) земята попада в землищата на населени места в повече от една област;

в) земята служи за задоволяване на държавни или общински нужди независимо от размера ѝ;

г) (нова - ДВ, бр. 95 от 2008 г.) общата площ на имотите, разположени в едно и също землище, за които са внесени предложения за промяна на предназначението от един и същ собственик или лице, което има право да строи в чужд имот, надхвърля 50 дка, независимо от броя на изработените за тях подробни устройствени планове.

Чл. 67в. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Министърът на земеделието и храните определя поименния състав на комисиите към областните дирекции "Земеделие и гори".

(2) Комисиите към областните дирекции "Земеделие и гори" се състоят от:

1. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) председател - директор на областна дирекция "Земеделие и гори";

2. (изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) секретар - експерт от областна дирекция "Земеделие и гори";

3. (изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) членове - по един представител на регионалните структури на Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Дирекцията за национален строителен контрол при Министерството на регионалното развитие и благоустройството, областната администрация и на заинтересуваните земеделски и стопанско-промишлени браншови организации, предложени от съответните министри, областните управители и от Българската стопанска камара.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) В заседанията на комисиите по чл. 17, ал. 1, т. 1 ЗОЗЗ задължително участва член на Комисията за земеделските земи или представител на Министерството на земеделието и храните, определен със заповед на министъра на земеделието и храните или на упълномощено от него лице.

(4) Председателят на комисията по чл. 17, ал. 1, т. 1 ЗОЗЗ по своя преценка може да покани за участие в заседание на комисията представители на съответната община, в чието землище са обектите, както и представители на други заинтересувани страни.

Чл. 68. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Към Министерството на земеделието и храните се създава Комисия за земеделските земи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Министърът на земеделието и храните е председател на Комисията за земеделските земи.

(3) Комисията за земеделските земи се състои от:

1. председател;

2. (нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) заместник-председатели - заместник-министър на земеделието и храните и заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството;

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.) секретар - определя се от председателя на Комисията за земеделските земи;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2000 г., в сила от 18.02.2000 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) членове - по един представител на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Министерството на правосъдието и Министерството на финансите и Министерството на земеделието и храните.

(4) Председателят на Комисията за земеделските земи определя със заповед поименния й състав по предложение на съответните министерства и ръководители на други ведомства.

(5) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Председателят на Комисията за земеделските земи може да включва в състава на комисията и независими експерти.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Председателят на Комисията за земеделските земи по своя преценка може да покани за участие в съответното заседание представители на ведомства, областни и общински администрации и на други заинтересувани организации и лица.

(7) (Нова - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Чл. 69. (1) Комисията за земеделските земи приема правилник за своята работа, който се одобрява от председателя й.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.)

Административното, техническото, експертното и финансовото обслужване на Комисията за земеделските земи се извършва от областната дирекция "Земеделие и гори".

Чл. 70. (1) Комисията за земеделските земи обсъжда и се произнася с решение по всички въпроси, посочени в чл. 40, ал. 1 ЗОЗЗ и в този правилник.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Препис-извлечение от решението за всеки обект се предоставя след внасяне на таксата по чл. 30 ЗОЗЗ от заинтересуваното физическо или юридическо лице. Решение, което не е връчено поради незаплащане на таксата в 3-месечен срок от постановяването му, може да бъде отменено по предложение на секретаря на Комисията за земеделските земи.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.) Решенията по ал. 1 и отказът за издаване на решение подлежат на обжалване пред Върховния административен съд съгласно чл. 40, ал. 3 ЗОЗЗ.

Чл. 70а. (Нов - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Комисията за земеделските земи разглежда и се произнася с решение по:

1. (отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

2. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) поименните списъци на обектите за финансиране със средства от бюджета на Министерството на земеделието и храните.

Глава девета.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 71. (1) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2008 г.) Нарушителите на Закона за опазване на земеделските земи се наказват по реда, посочен в чл. 41, чл. 41а, 42 и 43 от същия закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Всяко нарушение на закона се установява с акт, който се съставя от длъжностни лица, определени от министъра на земеделието и храните.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) Наказателното постановление се издава от министъра на земеделието и храните или от упълномощено от него длъжностно лице.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

(5) Наказателните постановления се изпълняват, обжалват и отменят по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 72. (1) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) При установяване на нарушения на закона министърът на земеделието и храните дава задължителни писмени предписания до нарушителя и определя срок за отстраняване на последиците от нарушението и за възстановяване на земята, годна за земеделско ползване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) При неизпълнение на предписанието и неотстраняване на последиците в определения срок министърът на земеделието и храните издава заповед за спиране изграждането на обекта.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. (1) Този правилник се издава на основание § 9 от преходните и заключителните разпоредби на ЗОЗЗ и отменя Правилника за прилагане на Закона за опазване на обработваемата земя и пасищата (ППЗООЗП) (обн., ДВ, бр. 65 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 35 от 1975 г., бр. 5 от 1976 г., бр. 9 от 1978 г., бр. 78 от 1985 г., бр. 53 от 1987 г. и бр. 81 от 1994 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 62 от 2007 г., в сила от 19.07.2007 г., изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) В допълнение към изрично посочените в чл. 9, ал. 1, чл. 16, чл. 17, ал. 2 и чл. 23, ал. 3 ЗОЗЗ наредби министърът на земеделието и храните утвърждава и издава наредби, указания, методики, инструкции, технически норми и други документи, необходими за прилагането на закона.

§ 2. (1) Започнати и недовършени процедури по отменения ЗООЗП и правилника за прилагането му се довършват по реда на ЗОЗЗ и този правилник.

(2) За започнатата процедура се счита, когато до 27 април 1996 г.:

1. има издадена заповед за назначаване на комисия и е съставен протокол за определяне на площадка (трасе, терен) по чл. 3 или 7 ППЗООЗП;

2. има определена площадка за обекти по реда на чл. 8 ППЗООЗП;

3. има издаден документ от техническата служба на общинската администрация или от ДИТУСК за допустимостта и/или узаконяемостта на изградения обект съгласно § 1, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби на ППЗООЗП.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.)

§ 3. (1) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Когато за даден обект има издадено решение на Министерския съвет или на Комисията за земята за отчуждаване (предоставяне) на земята за неземеделски нужди или за промяна на нейното предназначение до 27 април 1996 г. инвеститорът на обекта за държавни или общински нужди или физическото лице при обекти за собствени нужди е заплатило вноската по чл. 15 от отменения ЗООЗП и изграждането на обекта е започнало, се въвежда във владение по реда на чл. 20 и 21 ППЗООЗП.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Когато вноската по чл. 15 от отменения ЗООЗП не е заплатена, но изграждането на обекта е започнало, се заплаща таксата по чл. 30 ЗОЗЗ в двоен размер и се издава удостоверение по чл. 55. Когато изграждането на обекта не е започнало и 3-годишният срок не е изтекъл, се заплаща таксата по чл. 30 ЗОЗЗ и се издава удостоверение по чл. 42 или по чл. 48.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Когато решението е издадено преди 3 и повече години и изграждането на обекта не е започнало независимо дали вноската по чл. 15 ЗООЗП, съответно таксата по чл. 30 ЗОЗЗ, е заплатена, инвеститорът, съответно физическото или юридическото лице, внася ново предложение в Комисията за земеделските земи, която разглежда предложението и се произнася с решение.

§ 4. (1) Комисията за земеделските земи може да преразглежда решения на Комисията за земята, като ги отменя или изменя.

(2) Предложенията за преразглеждане се правят по реда на глава осма от правилника.

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г.) Набраните средства по чл. 15 и 16 от отменения Закон за опазване на обработваемата земя и пасищата до 27 април 1996 г. в извънбюджетната сметка на Министерството на финансите се прехвърлят в извънбюджетната сметка на Министерството на земеделието и горите, открита в изпълнение на чл. 31, ал. 3 от Закона за опазване на земеделските земи.

§ 6. До приемането на закон за държавната такса съгласно чл. 30, ал. 1 от Закона за опазване на земеделските земи Министерският съвет одобрява временна тарифа за размера на таксите, които се заплащат при промяна на предназначението на земеделските земи.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 391 ОТ 22 ОКТОМВРИ 1997 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ, ПРИЕТ С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 240 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 1996 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 100 ОТ 31 ОКТОМВРИ 1997 Г.)

.....
§ 55. Навсякъде думите "Министерството (министърът, министъра, зам.-министър) на земеделието и хранителната промишленост (МЗХП)", "Министерството на околната среда" ("МОС"), "Министерството на териториалното развитие и строителството" ("МТРС") се заменят съответно с "Министерството (министърът, министъра, заместник-министър) на земеделието, горите и аграрната реформа (МЗГАР)", "Министерството на околната среда и водите" ("МОСВ"), "Министерството на регионалното развитие и благоустройството" ("МРРБ") и думите "Комитета по горите" се заличават.

**Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 10 ОТ 11 ФЕВРУАРИ 2000 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 14 ОТ 2000 Г., В СИЛА ОТ 18.02.2000 Г.)

§ 4. Думите "Министерството на правосъдието и правната евроинтеграция", "министърът на правосъдието и правната евроинтеграция" и "министъра на правосъдието и правната евроинтеграция" се заменят съответно с "Министерството на правосъдието", "министърът на правосъдието" и "министъра на правосъдието" навсякъде в следните актове:

.....
5. Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи, приет с Постановление № 240 на Министерския съвет от 1996 г. (обн., ДВ, бр. 84 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 100 от 1997 г.).

§ 5. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 1, който влиза в сила от 1 януари 2000 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 188 ОТ 12 ЮЛИ 2001 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ, ПРИЕТ С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 240 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 1996 Г.**

(ОБН. - ДВ, БР. 66 ОТ 2001 Г.)

.....
§ 52. Навсякъде думите "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа", "МЗГАР", "министърът/а, заместник-министър на земеделието, горите и аграрната реформа", "териториалните служби към/на МЗГАР", "регионална служба", "регионална служба "Поземлена

собственост" и "Главно управление/управление "Земя и земеползване" се заменят с "Министерството на земеделието и горите", "МЗГ", "министърът/а, заместник-министър на земеделието и горите", "областната/ите дирекция/и "Земеделие и гори" и дирекция "Земя и поземлена собственост".

§ 53. Процедурата се счита за започнала по смисъла на § 21 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗОЗЗ (ДВ, бр. 28 от 2001 г.), когато искането по реда на досегашния чл. 20 ЗОЗЗ е направено до датата на влизането му в сила.

§ 54. Разпоредбите на чл. 40, ал. 3, 4 и 5 и чл. 54, ал. 2 се прилагат и за подадените до влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на ЗОЗЗ предложения до Комисията за земеделските земи, които не са решени.

§ 55. До предаването съгласно § 6, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за кадастъра и имотния регистър на планове за земеразделяне, картите, регистрите и другата документация за възстановяването на собствеността върху земеделските земи от поземлените комисии на Агенцията по кадастъра предписаните от правилника процедури, засягащи кадастъра, включително и по чл. 42, се отнасят към съответната поземлена комисия.

Допълнителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 70 ОТ 26 МАРТ 2003 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА СОБСТВЕНОСТТА И ПОЛЗВАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

(ОБН. - ДВ, БР. 31 ОТ 2003 Г.)

§ 47. ....

(2) Навсякъде в правилника и в другите подзаконовни нормативни актове, приети от Министерския съвет, думите "поземлена комисия", "поземлената комисия", "общинските поземлени комисии", "поземлени комисии" и "поземлените комисии" се заменят съответно с "общинска служба по земеделие и гори", "общинската служба по земеделие и гори", "общински служби по земеделие гори" и "общинските служби по земеделие и гори".

Допълнителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 70 ОТ 26 МАРТ 2003 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА СОБСТВЕНОСТТА И ПОЛЗВАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

(ОБН. - ДВ, БР. 31 ОТ 2003 Г.)

.....

§ 56. В Правилника за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи, приет с Постановление № 240 на Министерския съвет от 1996 г. (обн., ДВ, бр. 84 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 100 от 1997 г., бр. 14, 48 и 63 от 2000 г. и бр. 41 и 66 от 2001 г.), се правят следните изменения и допълнения:

.....

5. Навсякъде думите "дирекция "Земя и поземлена собственост" към Министерството на земеделието и горите (МЗГ)" и "дирекция "Земя и поземлена собственост" на МЗГ" се заменят

със "специализираното звено в Министерството на земеделието и горите по чл. 39, ал. 4 от Закона за опазване на земеделските земи".

Допълнителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 95 ОТ 4 МАЙ 2004 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ, ПРИЕТ С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 240 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 1996 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2004 Г.)

§ 19. В чл. 34, ал. 1, чл. 35, ал. 2, чл. 40, ал. 2, т. 2 и чл. 44, ал. 1 думата "мини" се заменя с "рудници".

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 234 ОТ 4 СЕПТЕМВРИ 2006 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ТЕКУЩИ ПАЗАРНИ ЦЕНИ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

(ОБН. - ДВ, БР. 75 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.09.2006 Г.)

§ 13. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 168 ОТ 23 ЮЛИ 2007 Г. ЗА ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА НАЦИОНАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ ПО ГОРИТЕ В ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 62 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 19.07.2007 Г.)

§ 6. В нормативните актове на Министерския съвет:

1. Думите "министърът на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието".

2. Думите "Министерството на земеделието и горите" и "Министерство на земеделието и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и продоволствието" и "Министерство на земеделието и продоволствието".

3. Думите "Националното управление по горите" и "Национално управление по горите" се заменят съответно с "Държавната агенция по горите" и "Държавна агенция по горите".

4. Думите "ръководителят на Националното управление по горите" и "началникът на Националното управление по горите" и думите "ръководителя на Националното управление по горите" и "началника на Националното управление по горите" се заменят съответно с "председателят на Държавната агенция по горите" и "председателя на Държавната агенция по горите".

.....

§ 9. Постановлението влиза в сила от 19 юли 2007 г.

Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 194 ОТ 5 АВГУСТ 2008 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ТАРИФАТА ЗА ТАКСИТЕ, КОИТО СЕ СЪБИРАТ ОТ НАЦИОНАЛНАТА СЛУЖБА ПО ЗЪРНОТО И ФУРАЖИТЕ КЪМ МИНИСТЪРА НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ (ОБН. - ДВ, БР. 71 ОТ 2008 Г.)

§ 5. В нормативните актове на Министерския съвет:

1. Думите "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните".

2. Думите "Министерството на земеделието и продоволствието" и "Министерство на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и храните" и "Министерство на земеделието и храните".

Допълнителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 188 ОТ 24 ЮЛИ 2009 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА СОБСТВЕНОСТТА И ПОЛЗВАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

(ОБН. - ДВ, БР. 62 ОТ 2009 Г.)

§ 22. (В сила от 04.08.2009 г. с изключение на ал. 5, която се прилага след приключването на стопанската 2009 г.) (1) За целите на схемата за единно плащане на площ, включително плащания по ос 2 за устойчиво управление на земеделските земи от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.:

1. "Постоянни пасища" са земи, използвани за отглеждане на треви и други тревисти фуражни растения, възникнали по естествен начин (самозасяване) или чрез култивация (засяване), които се поддържат според начина им на трайно ползване и не са включвани в сеитбооборота в продължение на 5 и повече години или няма да бъдат включвани в сеитбооборота поне за 5 последователни години от датата на промяната в начина на трайно ползване. Постоянните пасища включват пасищата, ливадите и мерите.

2. "Пасища" са постоянни пасища с плътна тревна покривка, които се ползват за паша на селскостопански животни. Коситба може да се извършва като алтернатива на пашата или като метод за борба с плевели.

3. "Ливади" са постоянни пасища с плътна тревна покривка, които се ползват за добив на фураж (сено) чрез коситба или за паша на селскостопански животни.

4. "Мери" са постоянни пасища, разположени в близост до населени места, които се ползват само за паша на селскостопански животни.

5. "Треви и други тревисти фуражни растения" са всички тревисти растения (тревни растителни съобщества от многогодишни житни и бобови треви и/или разнотреви), които по традиция се срещат в естествените пасища или обикновено се включва в смесите за семена за пасища или ливади в България (независимо дали се използват или не за паша на селскостопански животни).

6. "Негодни за подпомагане постоянни пасища" са:

а) постоянни пасища или части от тях, заети от дървесна и/или храстовидна растителност с височина над 50 см (за клек и хвойна - и под 50 см), при гъстота, надвишаваща 50 броя на хектар, освен ако растителността е важна за защита на водите, почвата и биоразнообразието;

б) постоянни пасища или части от тях, заети от храстовидна и/или дървесна растителност с гъстота, която не позволява свободно пашуване на селскостопанските животни;

в) постоянни пасища или части от тях, заети със сгради, съоръжения, скали, скални участъци, ерозирали или оголени терени и други подобни, трайно неподходящи за подпомагане площи, когато те заемат общо повече от 100 м² от площта на постоянното пасище;

г) постоянни пасища, от чиято площ над 60 на сто е заета от нежелана растителност, храсти, дървета и/или други трайно неподходящи за подпомагане площи.

7. "Угар" е част от обработваемите земеделски площи, включени в сеитбооборот, която е изорана и оставена незасята за една стопанска година и се поддържа в добро земеделско състояние.

(2) "Постоянно затревени площи в районите с висока природна стойност и/или в обхвата на екологичната мрежа - Натура 2000" са тези поддържани площи, които се използват за паша и/или косене. В тях е допустимо наличие на компактна дървесна и/или храстовидна растителност до 20 на сто от площта на парцела (независимо от броя на храстите и дърветата на хектар), като цялата площ на парцела (с 20 на сто дървесна и/или храстовидна растителност) се подпомага по схеми и мерки за плащания на площ.

(3) "Постоянно затревени пасища с висока природна стойност и/или включени в обхвата на Натура 2000" са поддържани площи с единичноразположена и/или групова храстовидна и/или дървесна растителност, която позволява свободно преминаване и паша на селскостопански животни.

(4) По направление "Пасторализъм" от мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. се подпомагат каменисти пасища във високопланинските райони на страната.

(5) Площта, заявена и установена за подпомагане в текущата година като угар, не трябва да надвишава 15 на сто от площите, заявени за подпомагане през предходната година.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 188 ОТ 24 ЮЛИ 2009 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА СОБСТВЕНОСТТА И
ПОЛЗВАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

(ОБН. - ДВ, БР. 62 ОТ 2009 Г.)

§ 23. (1) Оземлените лица чрез отдаването под наем на земеделски земи от държавния и от общинския поземлен фонд могат в тримесечен срок от влизането в сила на постановлението да поискат от общинските служби по земеделие да придобият правото на собственост преди изтичането срока на договора за наем. Изплатеният наем за срока на договора се приспада от стойността на земята за оземляване.

(2) Оземлените лица със земеделски земи от държавния поземлен фонд или от общинския поземлен фонд чрез прехвърляне право на собственост или чрез отдаване под наем могат да изплатят изцяло стойността на земята в срок до 31 декември 2009 г.

§ 24. (1) Неприклучените преписки по чл. 27, ал. 6 ЗСПЗЗ, за които към момента на влизането в сила на постановлението министърът на земеделието и храните не е издал заповед за прехвърляне правото на собственост върху застроените и прилежащите площи, се довършват при условията и по реда на постановлението.

(2) Вписването на актовете за държавна собственост, които са били издадени за земите по чл. 27, ал. 6 и 8 ЗСПЗЗ до 15 февруари 2009 г., се извършва от областния управител.

(3) Поправката на явна фактическа грешка или промяна на акт за частна държавна собственост за имотите по ал. 2, както и отписването им от актовете книги се извършват от областния управител по реда на Закона за държавната собственост и правилника за прилагането му.

.....

§ 34. Навсякъде в правилника и в другите нормативни актове на Министерския съвет по това постановление:

1. Думите "общинска служба по земеделие и гори", "общинската служба по земеделие и гори", "общински служби по земеделие и гори" и "общинските служби по земеделие и гори" се заменят съответно с "общинска служба по земеделие", "общинската служба по земеделие", "общински служби по земеделие" и "общинските служби по земеделие".

2. Думите "областна дирекция "Земеделие и гори", "областната дирекция "Земеделие и гори", "областни дирекции "Земеделие и гори" и "областните дирекции "Земеделие и гори" се заменят съответно с "областна дирекция "Земеделие", "областната дирекция "Земеделие", "областни дирекции "Земеделие" и "областните дирекции "Земеделие".

Приложение № 1 към чл. 42, ал. 1

(Предишно Приложение № 1 към чл. 42, ал. 3, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Приложение № 2 към чл. 48, ал. 1

(Предишно Приложение № 2 към чл. 48, ал. 2, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)

Приложение № 3 към чл. 55, ал. 1

(Предишно Приложение № 3 към чл. 55, ал. 2, изм. - ДВ, бр. 100 от 1997 г., отм. - ДВ, бр. 66 от 2001 г.)